

ชื่อโครงการวิจัย

ภาษาไทย: การศึกษาอุปสงค์ของสถานประกอบการและแรงงานอาชีพของสถานประกอบการสปาในประเทศไทยอาเซียน

ภาษาอังกฤษ: The Study of the Demands of Spa Businesses and Professional Labor in ASEAN

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี พ.ศ. 2554 จำนวนเงิน 1,437,080 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ถึง 30 สิงหาคม 2555

ชื่อผู้วิจัย 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาสกร จันทน์พยอม

2. เรืออากาศเอกชুমพล ตูลาพันธุ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ ด้านบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านการจัดการองค์การ ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตรและครูผู้สอน และด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ฝึกอบรม ของสถานประกอบการสปาในประเทศไทยและประเทศคู่แข่งในอาเซียน (2) เพื่อศึกษาอุปสงค์แรงงานอาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพ ของสถานประกอบการสปาในประเทศไทยและประเทศคู่แข่งในอาเซียน (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสถานประกอบการสปาของไทยให้สามารถแข่งขันกับสถานประกอบการสปาในอาเซียนได้ (4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแรงงานอาชีพสปาของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียนหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร/ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการของสถานประกอบการสปาในประเทศไทยสิงคโปร์ และบาหลี (อินโดนีเซีย) โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในประเทศไทย จำนวน 400 คน และในสิงคโปร์ และบาหลี จำนวน 120 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้บริหาร/ผู้ดำเนินการ และเครือข่ายผู้ประกอบการสปาในประเทศไทยจำนวน 51 คน และในสิงคโปร์ และบาหลี จำนวน 18 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สถานประกอบการสปาของไทยยังมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุด ส่วนสถานประกอบการสปาของสิงคโปร์และบาหลีมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยสิงคโปร์มีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุดเช่นเดียวกับประเทศไทย ในขณะที่บาหลีมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของการบริการมากที่สุด (2) สถานประกอบการสปาของไทยยังมีความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการด้านทักษะและบุคลิกภาพมากที่สุดเหมือนกัน ส่วนสถาน

ประกอบการสปาทั้งของสิงคโปร์และบาหลีมีความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการด้านทักษะมากที่สุด และตำแหน่งผู้ให้บริการด้านทัศนคติมากที่สุดเหมือนกัน (3) สถานประกอบการสปาของไทยยังต้องพัฒนาศักยภาพของสถานประกอบการสปาตามมาตรฐานทั้ง 7 ด้านในทุกด้าน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสถานประกอบการ สปาในกลุ่มแข่งในอาเซียนได้ (4) แรงงานอาชีพสปาของไทยทั้งตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการยังต้องพัฒนาอุปสงค์แรงงานอาชีพทั้ง 5 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียนหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิจัยนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาสถานประกอบการสปาของไทยให้สามารถแข่งขันกับสถานประกอบการสปาในอาเซียนได้ และแนวทางในการพัฒนาแรงงานอาชีพสปาของไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียนหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อีกทั้งนักวิจัยยังสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์เพื่อเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ในแผนการวิจัยเพื่อยกระดับและส่งเสริมให้สถานประกอบการสปาในประเทศไทยเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียนได้ในที่สุด

Abstract

Objectives of the research are (1) to study the demand for potential of spa operators in Thailand and two ASEAN countries in seven areas namely spa services, staff, products, tools and equipment, organisation and management, ambience, curriculum and spa trainers, and training media and facilities; (2) to study demand for skilled labour of spa operators in Thailand and two ASEAN countries in five areas including skills, knowledge, ability, attitude and personality; (3) to make recommendation on development opportunities for spa operators in Thailand to enhance competitiveness against their competitors in ASEAN; (4) to make recommendation on development of skilled labour in Thailand's spa industry in order to better address spa operators' demand after the integration of ASEAN Economic Community (AEC).

Population and sampling group are management/ spa managers and therapists of spa operators in Thailand, Singapore and Bali (Indonesia). A questionnaire was sent to 400 related persons in Thailand, and 120 persons in Singapore and Bali. An in-depth interview was arranged for 51 key informants who are management/ spa managers and spa operator network in Thailand and 18 in Singapore and Bali. Quantitative analysis of the data collected was based on descriptive statistics method while qualitative analysis was based on content analysis.

The research findings showed that (1) Thai spa operators have the highest demand for potential in all 7 areas with the highest demand for staff skill; Singapore and Bali also have the highest demand for potential across the seven areas; like in Thailand, Singapore has the highest

demand for staff skill while Bali's highest demand is in service area; (2) Thai spa operators have the highest demand for professional labour in all 5 areas including spa manager and therapist with the highest demand for attitude and personality while Singapore and Bali see the highest demand for professional labour across the five areas with the highest demand for spa manager's skill and the right attitude of therapist respectively. (3) Thai spas' potential shall be improved in all seven areas in order to maintain competitiveness against its rivals in ASEAN; (4) Thai spa managers and therapists need to improve the five skills to meet with anticipated rising demand in ASEAN after the integration of AEC.

The findings from this research suggest clear direction for Thai spa development in order to increase competitiveness against their ASEAN rivals. The research also provides clear direction for skilled labour development in Thailand's spa business to better address demand by spa operators after AEC integration. In addition, the researcher will be able to apply these recommendations to propose the strategic plans in the Research Program so that Thai spas should be lifted to a new level and promoted to become the Spa Academy for the ASEAN region.

คำสำคัญ: อุปสงค์ สถานประกอบการสปา แรงงานอาชีพ อาเซียน

Keywords: Demands, Spa Businesses, Professional Labor, ASEAN